

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.I.35.410/2020/9.

A tanács tagjai: dr. Darák Péter a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva előadó bíró,
dr. Heinemann Csilla bíró

A felperes: felperes. (székhelye: Helység2)

A felperes képviselője: dr. Károlyi Attila egyéni ügyvéd (Helység3,)

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatóság (Helység1, 01., levelezési
cím: Helység4,)

Az alperes képviselője: dr. Alvári Diána kamarai jogtanácsos

A per tárgya: vám ügyben hozott közigazgatási határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes 17. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Debreceni Törvényszék 13.K.700.132/2020/12.
számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 13.K.700.132/2020/12. számú ítéletét hatályában
fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 100.000 (egyszázezer)
forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 3.500.000
(hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes szlovén székhelyű gazdasági társaság; 2019. márciusában egy orosz feladótól fuvarozott árut egy szlovén címzetthez. A szállító jármű március 28-án Záhonyra érkezett be az Unió területére. A felperes a Kft. (a továbbiakban: Kft.) vámjogi képviselő bevonásával számítógépesített uniós árutovábbítási eljárást kezdeményezett 20.000 kg bruttó tömegű, 4401.31-00-00 vámtarifaszámú fűrészpor granulátum vámárúra. A vámjogi képviselőt a felperes alkalmazásában álló gépjárművezető választotta ki, a vámkezeléshez szükséges okmányokat is ő adta át a Kft-nek. A vámhatóság az árutovábbítási eljárást megindította, a bemutatási határidőt meghatározta, majd a tehergépkocsit röntgen vizsgálatnak vették alá, és tételes vámvizsgálatot is lefolytattak. Ezek során megállapították, hogy a vámárút tartalmazó u.n. big-bag zsákokban 74.713 doboz Minsk típusú belorusz zárjegyes cigaretta nem uniós jövedéki termék található.

[2] A vámigazgatási eljárást először a tehergépjármű vezetőjével szemben folytatták le, aki azonban nem ismerte el az előtalált dohánygyártmány tulajdonjogát. A vele szemben hozott határozatot az elsőfokú hatóság visszavonta és az eljárást a felperessel, mint tulajdonossal szemben megkezdte. Felperes vitatta, hogy a jogsértésre bármilyen ráhatása lett volna, amit azonban az elsőfokú hatóság nem fogadott el és – a vámot, jövedéki adót és áfá-t is tartalmazó 1.380 forint kiskereskedelmi ár számításával keletkezett 84.548.471 forint vámtartozást alapul véve – 169.097.000 forint vámigazgatási bírság megfizetésére kötelezte.

[3] Alperes a 2234707716 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. Indokolásában értékelte a felperes azon fellebbezési előadást, hogy a vámigazgatási eljárásban nem volt ügyfél, az árú nyilatkozatot a Kft. nyújtotta be, akinek tőle nem volt meghatalmazása; az árut nem lehetett fizikailag ellenőrizni; és az esetről való tudomás szerzést követően minden lehetséges fórumon eljárak. Alperes kiemelte, hogy az elsőfokú hatóság nem az árunyilatkozat-adással kapcsolatos jogszabálysértés miatt szabott ki vámigazgatási bírságot, hanem az Európai Parlament és Tanács 952/2013/EU rendelete (a továbbiakban: Vámkódex) 139. cikk (1) bekezdése szerinti vám elé állítása objektív kötelezettségének elmulasztása miatt. A vám elé állítás objektív kötelezettsége a 139. cikk (1) bekezdés a) pontja alapján felperest terhelte, megsértése az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. tv. (a továbbiakban: Vámtv.) 84.§ (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdés e) pontja alapján bírság kiszabással jár.

A kereseti kérelem és a védírat

[4] Felperes keresetében azért kérte az alperesi határozat megsemmisítését, mert az sérti a Vámkódex 127. cikk (4) és 19. cikk (1) bekezdését, mivel a Kft. álképviselőként járt el. A Kft. kötelezettsége egyébként is csak az árú nyilatkozat benyújtására korlátozódott, vám elé állítási kötelezettség nem terhelte.

[5] Alperes védiratában hangsúlyozta, az eldöntendő kérdés az, hogy az árunak az Unió vámterületére történő beszállítása során kit terhel a vám elé állítási kötelezettség.

Az elsőfokú ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében elutasította a felperes keresetét.

[7] Kitért arra, hogy az alperes nem az árunyilatkozat adatainak helytállóságával, értesítéssel, okmánymegőrzéssel kapcsolatos szabályszegés, hanem a vám elé állítási kötelezettség elmulasztása miatt szabta ki a vámigazgatási bírságot. Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a gyűjtő árunyilatkozat benyújtási és a vám elé állítási kötelezettség eltérő kötelezettségeket takar. A vám elé állítás fogalmi részét képező „értesítés” és a gyűjtő árunyilatkozattal megvalósuló „értesítés” nem azonos kategóriák. A Vámkódex 127. cikk (3) bekezdése szerint a gyűjtő árunyilatkozatot még az árunak az unió vámterületére történő beszállítását megelőzően kell benyújtani, míg a Vámkódex fejezetileg is elkülönült 139. cikk (1) bekezdése a már az Unió vámterületére beszállított, megérkezett áru vám elé állításáról rendelkezik.

[8] A Kft. közreműködésének ügybeli jelentőségével akkor is alaptalanul érvelt volna a felperes, ha a két fogalomban megjelenő értesítés azonos cselekményt takar. A vámárúra vonatkozó vámalakiságok megsértését senki sem róta felperes terhére, a Kft. nem hamisított tartalmú árunyilatkozatot terjesztett elő. A cigaretta vonatkozásában a felperes érvrendszere alapján nem merül fel a Kft. vám elé állítási kötelezettsége sem. Ennek folytán tehát a Kft. álképviselői minőségére való hivatkozás nem érintette a vámigazgatási bírság alapját képező cigarettára vonatkozó vám elé állítási kötelezettséget. Lényegtelen volt az is, hogy akár a felperes, akár a Kft. kapott-e értesítés a vámárúra vonatkozó árunyilatkozat nyilvántartásba vételéről, mivel az ügy tárgyát nem a bejelentett pellet képezte.

[9] A felperes hivatkozott arra, a felperesi fuvarokhoz, és nem a sofőr saját fuvarjaihoz kapcsolódó iratokat nyújtotta be a sofőr által kiválasztott expedíció a vámeljáráshoz. Ezzel lényegében elismerte a sofőr felhatalmazását a felperesi fuvarokkal kapcsolatos azon intézkedésre, amely kiterjedt a felperes nevében vámjogi képviselő letétele. Emellett a sofőr a felperes nevében írta alá az iratok átvételéről szóló nyilatkozatot. Az ügy ezen körülményeiből, továbbá abból eredően, hogy a Vámkódex már idézett 127. cikke szerint a gyűjtő árunyilatkozatot elsődlegesen a fuvarozónak, vagy helyette másnak kell benyújtani, úgy kell tekinteni, hogy a Kft-nek - a sofőrön keresztül - a fuvarozó felperestől származó árunyilatkozat benyújtására volt meghatalmazása.

[10] Az elsőfokú bíróság értékelése szerint tényszerűen az volt megállapítható, hogy 2019. március 29-én a felperes által a fuvarfeladathoz használt járművön az unió vámterületére olyan nem uniós vámáru, cigaretta érkezett, amely vonatkozásában a vám elé állítást senki nem teljesítette. A felperes azt nem vitatta, hogy az árut ő szállította be, vagyis a Vámkódex 139. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti személynek minősül, ennek folytán a vám elé állítási kötelezettség őt terhelte: mivel ez elmaradt, alaptalan volt a keresete.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[11] Felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalra utasítását kérte.

[12] Álláspontja szerint a jogerős ítélet azért jogszabálysértő, mert a Vámkódex 127. cikk (4) bekezdés rendelkezése szerint ugyan a belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtása a fuvarozó feladata, azonban ezt a fuvarozó helyett megteheti bármely személy, aki képes arra, hogy a szóban forgó árukat a beléptető vámhivatalnál vám elé állítsa, de a Vámkódex 19. cikk (1) bekezdés alkalmazásával az állapítható meg, hogy azokat a személyeket, akik elmulasztanak nyilatkozatot tenni arról, hogy vámjogi képviselőként járnak el, illetve akik azt állítják, hogy vámjogi képviselőként járnak el anélkül, hogy erre meghatalmazással bírnának, úgy kell tekinteni, mint akik saját nevükben és saját érdekükben járnak el. Ennek folytán a Kft. álképviselőként járt el, és mint ilyen, tevékenységével összefüggésben felperes nem kötelezhető a vámteher megfizetésére. Hivatkozott az EH.2011.2377 döntésre, valamint a Kfv.V.39.195/2010. számú határozatra.

[13] Az elsőfokú bíróság azért marasztalta a felperest, mert álláspontja szerint a Kft. további eljárása nem bír jelentőséggel, ugyanis a cigaretta vonatkozásában a vám elé állítást senki nem teljesítette. Ez a megállapítás azonban jogszabálysértő. Nem csak azért, mert a Kft. álképviselőként járt el, hanem azért is, mert figyelmen kívül hagyja azt, hogy a jövedéki terméket csak röntgenberendezésekkel lehetett kimutatni, és erre tekintettel az eljárást meg is szüntették a sofőrrel szemben, hiszen nem volt megállapítható, hogy bűncselekményt követett volna el. A vámzár sértetlensége és a röntgenhasználat szükségessége miatt a felperest nem terhelte a cigaretta vonatkozásában a vám elé állítási kötelezettség, vagyis nem minősült a Vámkódex 139. § (1) bekezdés a) pontja szerinti személynek. A vámjogszabályok áttekintésével az állapítható meg, hogy a belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtását és ezzel egyidejűleg a nem uniós áruk vám elé állításának vagy vám elé állíttatásának kötelezettségét harmadik személy vállalta át felperestől és ez a körülmény kizárja a felperes felelősségét a vámjogi szabálysértésért. Egyébként a Vámkódex 5. cikk (4) bekezdés második mondata értelmében azt a személyt, aki elmulasztott nyilatkozni arról, hogy más személy nevében vagy érdekében jár el, illetve azt állítja, hogy más személy nevében vagy érdekében jár el anélkül, hogy erre meghatalmazással rendelkezne, úgy kell tekinteni, mint aki saját nevében és saját érdekében jár el. A felperes ebből a szempontból sem maraszthalható azért, mert a cigarettát nem állították vám elé.

[14] Alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását indítványozta, mivel az jogszerű.

A Kúria döntése és jogi indokai

[15] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

[16] A Kúria a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. (a továbbiakban: Kp.) 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108.§ (1) bekezdésének, továbbá a Kp. 120.§ (5) bekezdésének megfelelően a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó

felülvizsgálati kérelem keretei között, a rendelkezésre állt iratok és bizonyítékok alapján vizsgálhatja felül.

[17] A Kp. 117.§ (3) bekezdése kizárja, hogy a felülvizsgálati kérelemben olyan új jogalapra, olyan új tényre, körülményre lehessen hivatkozni, amely nem volt a jogerős ítéletet eredményező közigazgatási per tárgya. Ennek következtében a Kúria a felülvizsgálati eljárásban nem vizsgálhatta a felülvizsgálati kérelemnek a vám elé állítási kötelezettség fel nem ismerhetőségére vonatkozó indokait. A felperesnek a közigazgatási eljárás során volt ilyen tartalmú előadása, de ezt keresetében nem ismételte meg, arról jogerős ítélet nem rendelkezhetett. Ennek hiányában pedig ezt a kérdést a Kúria nem vizsgálhatta.

[18] A Vámkódex 1. cikk (1) bekezdése szerint ez a rendelet létrehozza az Unió Vámkódexet, amely megállapítja az Unió vámterületére beszállításra kerülő vagy onnan kiszállításra kerülő árukra alkalmazandó általános szabályokat és eljárásokat. A nemzetközi jog és a nemzetközi egyezmények, valamint az egyéb tárgykörökre vonatkozó uniós jogszabályok sérelme nélkül a Vámkódex egységesen alkalmazandó az Unió vámterületének egészén. Az Unió Vámkódex, valamint az ennek végrehajtására kiadott európai uniós jogi aktusok rendelkezéseiből eredő nemzeti feladatok ellátása érdekében megalkotott Vámtv. 1.§ (2) bekezdése alapján e törvény területi hatálya - a (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel - Magyarország területére terjed ki.

[19] Az érintett jövedéki termékeket a magyar záhonyi határátkelőhelyen léptették be az Unió területére, így azokra ettől az időponttól kezdődően alkalmazandók mind a Vámkódex, mint a Vámtv. előírásai.

[20] A Vámkódex 127. cikk (1) bekezdése szerint az Unió vámterületére beszállított árukra belépési gyűjtő árunyilatkozatot kell benyújtani, amelyet a (3) bekezdésének megfelelően az első belépési vámhivatalnál, megadott határidőn belül kell benyújtania azt megelőzően, hogy az árut beszállítják az Unió vámterületére.

[21] Az áru nyilatkozat alaki/tartalmi megfelelősége csak akkor vizsgálható, ha tettek nyilatkozatot. Megtett nyilatkozat esetén lehet értékelni, hogy azt arra jogosult terjesztette-e elő, csak ebben az esetben merülhet fel a felperes által előtérbe helyezett álképviselő kérdés. Nyilatkozat hiányában nem sérülhet a Vámkódexnek sem a belépési gyűjtő árunyilatkozat benyújtására vonatkozó 127. cikke, sem a nyilatkozat megtételére jogosult meghatalmazott vámjogi képviselőre vonatkozó 19. cikk (1) bekezdése. A belorusz cigarettáról senki nem tett nyilatkozatot, így fel sem merülhet ezen vámárú tekintetében, hogy bárki álképviselőként járt volna el. Az elsőfokú bíróság helytálló indokokat fogalmazott meg.

[22] Megállapítható az is, hogy a felperesnek a vám elé állítás elmulasztásáért fennálló-, a későbbiekben meghatározott felelősségét nem érinti a vámjogi képviselő eljárása. Miután az elrejtett cigarettát a vámjogi képviselő sem állította vám elé, így az álképviselő esete sem áll fenn.

[23] A belépési gyűjtő árunyilatkozatot elektronikusan, az Unió vámterületére történő megérkezést megelőzően kell benyújtani, de amennyiben ez nem történt meg, legkésőbb az

árak vám elé állításakor kell megtenni. A belépési gyűjtő árunyilatkozatot az első belépési vámhivatalnál, megadott határidőn belül kell benyújtani. A felperes a nyilatkozatot az Unió területére való belépéskor tette meg.

[24] A Vámkódex 5. cikk 33. pontja szerint az áru vám elé állítása a vámhatóság értesítése az árunak a vámhivatalba vagy a vámhatóságok által kijelölt vagy jóváhagyott egyéb helyre történő érkezéséről, és az áruk vámmellenőrzés céljára történő rendelkezésre állása. A Vámkódex 134. cikk (1) bekezdése értelmében az Unió vámterületére beszállított áruk a belépésük időpontjától kezdve vámfelügyelet alatt állnak és vámmellenőrzés alá vonhatóak.

[25] A vám elé állítás tehát azt a követelményt foglalja magában, hogy a Vámkódex 139. cikk (1) bekezdésében meghatározott személyek valamelyike értesítse a vámhatóságot az áru Unió területére való érkezéséről, vagy onnan történő indulásáról és az áru a vámmellenőrzés rendelkezésére álljon. A vám elé állítás feltételezi a vámárúról való nyilatkozást.

[26] A vám elé állításra a vámhatósághoz címzett Vámkódex 5. cikk 33. pont szerinti értesítéssel kerül sor. Azt, hogy milyen formában kell a kezdeményezésre kötelezettnek értesíteni a vámhatóságot, az eljárás jellege – pl. normál eljárás, egyszerűsített eljárás – határozza meg. A vámárúnak az Unió területére való belépését követően a vámhatóság mind a vám elé állított, mind a vám elé állítani elmulasztott vámárúra végezhet ellenőrzést.

[27] Az Európai Unió Bírósága a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet kapcsán értelmezte a vám elé állítás fogalmát. A vizsgálandó vámjogi intézmények jellemzői az alkalmazandó Vámkódexben is kimutathatók, ezért a Kúria jelen eljárásban is irányadónak tekintette a C-195/03. sz. ügyben hozott ítélet következtetéseit. Az ítélet szerinti tényállásban a konyhai felszerelésről benyújtott nyilatkozathoz ténylegesen cigaretta is tartozott. A 27) pont szerint annak megállapításához, hogy az árut a Közösség vámterületére szabályszerűen léptették be, azt a megérkezésekor a vámhivatalhoz vagy vámszabadterületre kell szállítani, és vám elé kell állítani. Ez utóbbi, a beléptetésért felelős vagy az áru fuvarozásáért felelősséget vállaló személyt terhelő kötelezettség célja annak biztosítása, hogy a vámhatóságokat ne csak az áruk megérkezéséről értesítsék, hanem a szóban forgó árucikk vagy termék típusára vonatkozó valamennyi adatról, valamint ezen áruk mennyiségéről. Ugyanis ezek azok az információk, amelyek lehetővé teszik az áruk megfelelő azonosítását tarifális besorolásuk, és adott esetben a behozatali vám kiszámítása céljából. A 28) pont értelmében az olyan eljárásban, amely járműben elrejtett, és valamely tagállam vámhatósága által ellenőrzés során megtalált cigarettáknak a Közösség vámterületére való bejuttatására vonatkozott, a Bíróság azt állapította meg, hogy amennyiben a vám elé állított áruk valós jellege nem következik a benyújtott okmányokból, és a vámhatóságokat az érdekeltek e jellegről nem értesítették, azt kell megállapítani, hogy ezek az áruk nem képezték a vám elé állításról szóló értesítés tárgyát a Vámkódex (2913/92/EGK tanácsi rendelet) 40. cikke értelmében (lásd a C-238/02. és C-246/02. sz., Viluckas és Jonasas egyesített ügyekben 2004. március 4-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-2141. o.] 28. pontját). A 31) pont szerint amennyiben az áruknak a Vámkódex (2913/92/EGK tanácsi rendelet) 40. cikkében előírt vám elé állítását gyűjtő árunyilatkozat vagy vámáru-nyilatkozat benyújtása kíséri, amely az áru típusáról a valóságnak nem megfelelő leírást ad, ugyanezen Kódex 4. cikkének 19. pontja alapján hiányos a vámhatóságok értesítése az áruk megérkezéséről. E körülmények között nem tekinthető úgy, hogy közölték az áruk azonosításához szükséges információkat az említett hatóságokkal egyszerűen azért, mert bizonyos okmányokat

bemutatnak. Ugyanis az is szükséges, hogy a vám elé állítást kísérő okmányokban található nyilatkozatok pontosak legyenek. Amennyiben a nyilatkozatok nem tesznek említést a vám elé állított áruk jelentős részéről, úgy kell tekinteni, hogy azokat jogellenesen juttatták be.

[28] A felperes vámjogi képviselő útján csak a 4401.31-00-00 vámtarifaszámú fűreszpor granulátumról nyújtott be árú nyilatkozatot, a dohányárúra nem közölték az áruk azonosításához szükséges információkat. Az elsőfokú bíróság jogszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes nem kezdeményezte a belorusz cigaretta kötelező vám elé állítását.

[29] A Vámkódex 139. cikk (1) bekezdése szerint az Unió vámterületére beszállított árukat megérkezésükkor haladéktalanul vám elé kell állítania a kijelölt vámhivatalnál vagy a vámhatóság által kijelölt vagy jóváhagyott bármilyen egyéb helyen vagy a vámszabad területen a következő személyek közül az egyiknek: a) az a személy, aki az árukat az Unió vámterületére beszállította; b) az a személy, akinek a nevében vagy akinek az érdekében az árukat e területre beszállító személy eljár; c) az a személy, aki az áruk fuvarozásáért a felelősséget viselte, miután azokat az Unió vámterületére beszállították.

[30] A vám elé állításra kötelezett személyi kört a Vámkódex sortartás nélkül határozza meg: az érintettek bármelyike kötelezhető a másokra tekintet nélkül. Az is megállapítható, hogy felelőségük objektív, mentesülésükre kizárólag akkor kerülhet sor, ha a vámjogszabályok rendelkezéseit betartották. A felperes, mint fuvarozó esetében sérültek a vám elé állítás szabályai, vele szemben a Vámtv. 84.§ (1) bekezdés b) pontja alapján vámigazgatási bírság kiszabásának volt helye. Az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el felperes keresetét.

[31] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121.§ (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[32] *A vám elé állítás objektív kötelezettsége a Vámkódexben megjelölt személyi kört sortartás nélkül terheli.*

[33] *A vám elé állítás akkor történik meg a kötelezett részéről, ha az azt kísérő okmányok megjelölik a vámárút és arról az információkat pontosan tartalmazó nyilatkozatot tesznek.*

Záró rész

[34] A felülvizsgálati eljárásban a pernyertes alperest megillető perköltségről a Kúria a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 81.§ szabályai szerint rendelkezett.

[35] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illetéket a Kp. 35.§ (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 102.§ (1) bekezdése alapján viseli a pervesztes felperes. A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékének alapját az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39.§ (1) bekezdése szerint, mértékét az Itv. 50.§ (1) bekezdésének megfelelően állapította meg.

[36] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a felperes indítványára tárgyaláson bírálta el.